

SAK 2/2005 REGULERING AV FANGST AV VÅGEHVAL I 2006.

1. FANGST AV VÅGEHVAL I 2005.

Fartøy som ønsket å delta i fangst av vågehval måtte som vanlig sende skriftlig søknad til Fiskeridirektøren. I alt 32 fartøy tilfredstilte kravene til deltakelse, hvorav 31 fartøy deltok.

I 2005 ble antall fangstområder ytterligere redusert ved at de tidligere områdene i Nordsjøen, Barentshavet og fiskerisonen ved Svalbard ble regulert som ett område og fiskerisonen ved Jan Mayen som det andre.

Kvoten for 2005 ble fastsatt av Fiskeridepartementet til 796 dyr. I forhold til totalkvoten i 2004, ga dette en økning på 126 dyr. Av totalkvoten kunne 651 dyr fanges i NØS og fiskerisonen ved Svalbard, mens 145 dyr kunne fanges i fiskerisonen ved Jan Mayen. For første gang siden fangsten ble åpnet på nytt, ble altså fangsten i NØS regulert som ett område.

Tabellen nedenfor viser utviklingen totalkvoter fordelt på områder siden 1997.

Tabell 1 Områdekvoter og totalkvoter

Områdekvoter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ²⁾	2005
Barentshavet (øst)								153	
Barentshavet (vest)	283	283	310	228	260	318	330	170	
Vestfjorden	14	15	14	16	11	14	15	1 ¹⁾	
Svalbard	129	129	135	103	120	148	150	113	
Nordsjøen ²⁾	129	178	215	244	127	155	179	89	
Sum NØS	555	605	674	591	518	635	674	525	651
Jan Mayen	25	66	79	64	31	36	37	145	145
Totalkvote	580	671	753	655	549	671	711	670	796

¹⁾ Kvoten i Vestfjorden inngår i kvoten for Barentshavet vest.

²⁾ I forhold til tidligere år, ble den nordlige grense for Nordsjø-området ble i 2004 flyttet sørover fra 64°30'N til 62°N.

I 2005 hadde 29 fartøy installert ferdskrivere ombord. Som i 2004 slapp fartøyene å ha inspektør om bord til enhver tid under fangsten, men Fiskeridirektøren kunne i prinsippet pålegge alle fartøyene å ha inspektør om bord. Ordningen ble praktisert slik at noen fartøy hadde inspektør i en periode av fangsten, mens enkelte fartøy som hadde fått installert ferdskriver slapp å ha inspektør om bord. Av de 29 fartøyene var det 13 fartøy som i en tid hadde inspektør.

Fangstsesongen ble fastsatt til å gjelde fra og med 18. april til og med 31. august.

Det ble forventet liten interesse for å delta i fangsten ved Jan Mayen, og på grunn av den relativt store kvoten, ble det fra sesongstart gitt adgang til fri fangst innenfor områdekvoten på 145 dyr, i NØS ble fangsten på fartøynivå regulert ved maksimalkvoter. På grunn av fangstutviklingen ble det nødvendig å justere maksimalkvotene i løpet av sesongen.

Maksimalkvotene ved sesongstart og de justeringer som ble foretatt fremgår av tabell 2 på neste side.

Tabell 2 Maksimalkvoter for NØS 2005. Antall dyr

Område	21.mars	21. juli	19. august
Fartøy under 18,8 m	15	18	Fri fangst
Fartøy fra 18,8 m til 25,3 m	20	23	
Fartøy over 25,3 m	26	29	
Overregulering	3	96	

Tabellen viser overreguleringen i forhold til det faktiske antall fartøy som deltok.

På samme måte som i de foregående år innførte Norges Råfisklag en reguleringsordning som skulle bidra til at en større del av fangsten ble landet tidligere i sesongen. Ordningen i 2005 var imidlertid noe mer omfattende enn i de foregående år, og de viktigste elementene var som følger:

- Hvert fartøy måtte foreta minst to leveringer i løpet av sesongen.
- Den enkelte leveranse måtte ikke overstige 60% av tildelt kvote.
- Ny fangsttur måtte avtales med laget før ny utseiling. Samfengt kjøtt fra det enkelte fartøy måtte ikke overstige 1500 kg pr hval. Snittvekten gjaldt for totalt landet kvantum for hele sesongen.

Denne ordningen omfattet ikke fartøy som leverte fangst til eget anlegg.

Den tidlige starten, flere uker med relativt godt vær og bra tilgjengelighet, ga gode fangster i begynnelsen sesongen. Fangsten gikk deretter noe ned, – dels på grunn av dårligere vær og dels på grunn av reguleringsordningene til Norges Råfisklag. Vanskelige værforhold på ettersommeren førte til at flere fartøy fikk problemer med å ta sine kvoter. Sesongen ble derfor forlenget to ganger; først til 30. september og deretter til 31. oktober.

I NØS ble det skutt i alt 634 dyr av en kvote på 651 dyr. Ved Jan Mayen ble det imidlertid bare skutt 5 dyr av kvoten på 145 dyr.

Til sammen ble det skutt 639 dyr i 2005. Tabell 3 viser samlet fangst i årene fra og med 1999 til og med 2005.

Tabell 3

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Antall dyr	625	487	552	671	647	543	639

Tabellen viser en økning i antall skutte dyr på 96 dyr fra 2004 da det ble skutt 543 dyr. Men årets fangstutbytte er imidlertid mindre enn utbyttet i både 2002 og 2003 da det ble skutt henholdsvis 671 og 647 dyr.

De endelige tall for vågehvalfangsten i 2005 vil fremkomme etter en samlet gjennomgang av ferdskriverdata, avlivings skjema og fangstdagbøker. Denne gjennomgangen foretas av Havforskningsinstituttet i samarbeid med andre forskere, og inntil denne gjennomgangen er

foretatt, er fangsttallet å betrakte som foreløpig. Endelige tall for vågehvalfangsten vil foreligge i løpet av høsten.

2. FORSLAG TIL REGULERING AV FANGST AV VÅGEHVAL I 2006

2.1. KVOTE OG MAKSIMALKVOTER

Totalkvoten for 2006 vil ikke foreligge før etter Sjøpattedyrrådets møte. I utgangspunktet vil Fiskeridirektoratet forutsette at hovedtrekkene i årets reguleringsopplegg vil bli videreført i 2006.

Både opphevelsen av fangstområdene i 2005 i NØS og innføring av ferdskriver om bord i hvert fartøy som har gjort det mulig å forlenge fangstsesongen, har bidratt til økt fleksibilitet i utøvelsen av fangsten. Fartøyene kan i større grad enn tidligere unngå negative effekter av dårlige værforhold ved at fangstområdet er utvidet til å gjelde hele NØS inklusive Svalbardsonen. De negative konsekvensene av landligge på grunn av dårlig vær blir også mindre.

På denne bakgrunn vil Fiskeridirektøren foreslå at fangsten av vågehval i 2006 reguleres med maksimalkvoter som gir en overregulering på samme nivå som i 2005, dvs ca. 3 %.

Fiskeridirektøren vil be Sjøpattedyrrådet om å diskutere spørsmålet om størrelsen på maksimalkvotene for fartøy som skal delta i NØS og Svalbardområdet i 2006.

Med en viss overregulering er det som i tidligere år aktuelt at en del av kvoten fastsettes som en garantert kvote. Dette kan bidra til å sikre et visst antall dyr innenfor fangstperiode til de mindre og mer værutsatte fartøyene og/eller fartøy som får deler av sesongen ødelagt av tekniske årsaker.

Fiskeridirektøren vil foreslå en garantert kvote på syv dyr i NØS.

Når det gjelder fangsten i sonen ved Jan Mayen, vil Fiskeridirektøren vil foreslå fri fangst innenfor områdekvoten.

2.2. FANGSTPERIODE.

Behovet for en ordning med en begrenset fangstperiode hang sammen med at inspektørordningen medførte betydelige kostnader for fiskerimyndighetene. Installering av ferdskriver på så å si alle fartøy før sesongen 2005, har redusert behovet for bruk av inspektører under fangsten. Det er således ikke lenger behov for en stram begrensnings av fangsten med hensyn til varighet på fangstsesongen.

Som i 2005 vil det også i 2006 være et krav at alle fartøy som skal delta i fangst av vågehval må ha installert ferdskriver om bord før de kan delta i fangst av vågehval. Omfanget av kontrollen i 2006 vil således bli på et noe lavere nivå enn i 2005, og vil bli gjennomført som en kombinasjon av stikkprøvekontroll og inspektør opphold i kortere perioder eller deler av fangsten.

Det vil fortsatt være behov for et lite inspektør-korps så lenge fangsten pågår, og da særlig i begynnelsen av fangsten fordi så å si alle fartøyene vil være i fangst. Hvor lenge fangsten skal kunne pågå, vil avhenge av graden av overregulering, mottakskapasiteten samt fangstforholdene.

Siden flere fartøy ofte er ferdige i løpet av relativt kort tid, vil behovet for inspektører avta utover sommeren og ettersommeren.

Uavhengig av hvor tidlig en startdato fastsettes, må Fiskeridirektoratet ha inspektører ”stand by” ved fangststart, og det er av den grunn nødvendig at det fastsettes en startdato for fangsten.

Fiskeridirektøren vil på denne bakgrunn tilrå en fangstperiode i nordområdene som i 2005 fra 17. mai til 31. august.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det legges til rette for at det enkelte fartøy som tidligere kan gi bindende melding om startdato, og at fangsten avsluttes 31. august.

Det foreslås at Fiskeridirektøren gis adgang til å forlenge fangstperioden dersom det er nødvendig.

2.3. DELTAKELSE I FANGSTEN I 2006

Vilkår for deltakelse i årets fangst av vågehval fremgår av forskrift av 21. mars 2005 om adgang til å delta i fangst av vågehval i 2005. Vilråene er uendret i forhold til tidligere år.

Det fremgår av St. melding nr. 27 (2003-2004) Norsk sjøpattedyrpolitikk at det er en hovedmålsetting å etablere mer forutsigbare rammebetingelser for fangstnæringene, herunder etablering av konsesjonsordninger.

Høringsnotat om konsesjonsordning for fangst av hval ble utarbeidet i Fiskeridirektoratet og sendt på høring 20. desember 2004. Høringsfristen ble satt til 4. februar 2005, og forslag til forskrift om tildeling av tillatelse til å drive fangst av hval ble oversendt Fiskeri- og kystdepartementet 21. februar.

Det ble ikke foreslått innført særskilte nye vilkår for hvalfangst i forhold til gjeldende deltakervilkår.

Konsesjonsordninger forventes vedtatt i løpet av høsten.